

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123206833
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123206833.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

-2- 17Csp/78/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenému: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 446,03 EUR, takto

rozhodol:

-2- 17Csp/78/2023

- Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 100 EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej istiny s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

-2- 17Csp/78/2023

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 18.07.2023 domáhala od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 446,03 EUR. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/221/2016 boli ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná v nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa citovala body 26. a 27. z odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 13C/221/2016 z 18.02.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/32/2022 zo dňa 26.09.2022. Z uvedených pasáží rozhodnutia súdu vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 03.05.2005 neobsahovala údaj o RPMN, preto sa úver v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ považoval za bezúročný a bez poplatkov a v dôsledku platieb žalobkyne prevyšujúcich jej poskytnuté finančné prostriedky, došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne, ktoré predstavovalo rozdiel medzi poskytnutými úhradami zo strany žalobkyne a sumou poskytnutých finančných prostriedkov. Žalobkyňa si ako spotrebiteľka žalobou preto uplatnila satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v uvedenom súdnom konaní. Primerané zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného finančného zadostučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom

bol na súde úspešný. Zastávala tiež názor, že primerané finančné zadostučinenie nemôže mať iba symbolický význam a byť v symbolickej výške, nakoľko by tak nebolo ani primeraným ani spravodlivým. Uplatnená výška primeraného finančného zadostučinenia 446,03 EUR podľa žalobkyne zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 446,03 EUR. Záverom poukázala na to, že otázka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva je definovaná rozsudkami v predchádzajúcom konaní, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadostučinenie, pričom z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať ako záväznej. K návrhu pripojila rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 13C/221/2016-161 zo dňa 18.02.2022 a rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 8Co/32/2022-269 zo dňa 26.09.2022.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 14.08.2023 navrhol, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a priznal mu náhradu trov konania. Rozporoval uplatnený nárok čo do dôvodu i výšky. Mal za to, že žalobkyni nárok na primerané finančné zadostučinenie neprislúcha a relevantným spôsobom ho ani neodôvodnila. Uviedol, že žalobkyni nevznikla žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie nároku na primerané finančné zadostučinenie. Tvrdil, že samotná žalobkyňa je tá, ktorá porušila svoje povinnosti zo zmluvy, pretože si neplnila svoje záväzky. Potvrdil, že so žalobkyňou uzavrel dňa 03.05.2005 zmluvu o úvere č. 8230452, na základe ktorej jej poskytol úver v sume 165,97 EUR. Uviedol, že rešpektuje rozhodnutia súdov vydané v predchádzajúcom konaní, avšak priznanie primeraného finančného zadostučinenia považoval vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu za neprimerané. Mal za to, že primerané finančné zadostučinenie je potrebné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu, pričom prichádza do úvahy len v tých prípadoch, kedy už porušenie práva nemožno napraviť inak, kedy nepostačuje iba deklarácia porušenia. Žiadal, aby súd zohľadňoval aj konanie žalobkyne, ktorá konala v rámci kontradiktórneho postupu ľahostajne, keď podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy, bola oboznámená so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Prehlásila tiež vtedy, že si zmluvu prečítala a uzatvorila ju vážne, nie v tiesni ani za nenápadne nevýhodných podmienok. Čo sa týka výšky požadovaného primeraného finančného zadostučinenia, mal za to, že ju žalobkyňa nijak relevantne neodôvodnila. V ďalšom obsahu svojho vyjadrenia k žalobe všeobecne konštatoval predpoklady finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 ZoSÚ, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to porušenie práva alebo povinnosti ZoSÚ a osobitných predpisov, úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, primeranosť zadostučinenia a zodpovedná osoba. Ďalej uviedol, že cieľom primeraného finančného zadostučinenia nie je kompenzovať žalobcu, ale má sankčnú funkciu vo vzťahu k dodávateľovi, slúžiacu tiež ako generálna prevencia zamedzujúc zneužívanie silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. S poukazom na skutočnosť, že o úver žiadala žalobkyňa, mal za to, že priznaním primeraného finančného zadostučinenia nebude naplnená jeho preventívna funkcia. Podľa žalovaného domáhanie sa primeraného finančného zadostučinenia v danom prípade nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, pričom žalovaný opakovane poukazoval na ľahostajnosť na strane žalobkyne ako spotrebiteľky pri uzatváraní zmluvy a apeloval, aby súd nepriznával každému spotrebiteľovi primerané finančné zadostučinenie, nakoľko spotrebiteľia sa tak prestanú spoliehať na svoj úsudok, keďže budú s ohľadom na dôveru v bezhraničnú ochranu súdmi vstupovať do akýchkoľvek právnych vzťahov.

3. Žalobkyňa v replike zo dňa 28.08.2023 zotrvala na podanej žalobe. Opätovne poukázala na rozsudky v predchádzajúcom súdnom konaní, ktoré deklarujú, že v právnom vzťahu založenom zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 03.05.2005 došlo k viacerým porušeniam noriem spotrebiteľského práva. Vyplyva z nich, že žalobkyňa si úspešne uplatnila porušenie svojho práva, ako aj povinnosti ustanovenej žalovanému, čím naplnila hypotézu § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Mala za to, že v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre vznik nároku na primerané finančné zadostučinenie postačujúca už samotná hrozba ujmy, nie jej samotný vznik. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, v zmysle ktorého sa pre úspešné uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia nevyžaduje, aby spotrebiteľ preukázal existenciu alebo výšku vzniknutej ujmy. Podľa žalobkyne ide zo strany žalovaného o neprípustný extenzívny výklad contra legem. Navyiac ale konštatovala, že keďže sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil, šlo o reálnu ujmu, ktorá mala majetkový charakter. Rozsudkami v predchádzajúcom konaní bolo po kvalitatívnej i kvantitatívnej stránke definované porušenie spotrebiteľského práva, pričom v aktuálne prebiehajúcom konaní súd nemôže revidovať právoplatný rozsudok. Ďalej žalobkyňa uviedla, že vydanie bezdôvodného obohatenia nemožno považovať za dostatočnú satisfakciu, ale je len dôsledkom porušenia povinnosti zo strany žalovaného. Zastávala názor, že pri § 3 ods. 5 zákona o ochrane

spotrebiteľa je potrebné vychádzať z formálno-systematického výkladu s poukazom na účel a zmysel zákona, ktorým je ochrana spotrebiteľa. Čo sa týka výšky finančného zadosťučinenia, považovala ju za adekvátnu charakteru a stupňu porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami, pričom mala za to, že sankcie dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Primeranosť uplatnenej sumy 446,03 EUR podľa nej možno odvodiť aj z postoja žalovaného a množstva porušenia spotrebiteľských noriem. Zároveň opätovne poukázala na to, že preukázateľne došlo k zásahu do jej majetkovej sféry, pričom tento zásah bol sanovaný len v dôsledku jej procesnej aktivity, navzdor sústavnému odporu žalovaného. Uplatňovaním svojho legitímneho nároku v predchádzajúcom konaní bol zároveň narušený nielen jej bežný život, ale zasiahnutý bol tiež jej rodinný rozpočet. Uplatnenú sumu PFZ vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného k svojim pochybeniam dokonca považovala za zjavne nízku. Poukázala na rôznu judikatúru a výšku priznaných PFZ, pričom mala za to, že trendom v rozhodovacej praxi je priznávanie sumy primeraného finančného zadosťučinenia vo výške, v akej bola v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľa obohatiť, uplatnená. Za jediné objektívne kritérium pre určenie výšky PFZ v danom prípade považovala výšku škodlivého následku, ktorý dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil. Záverom konštatovala, že súdu je akiste z vlastnej činnosti známe, že žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu, pričom aj v súčasnosti napriek tisíckam vydaných rozsudkov proti nemu, neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok.

4. Žalovaný nevyužil možnosť dupliky, hoci ho súd k nej vyzval (uznesenie podľa § 167 ods. 4 CSP bolo doručené žalovanému dňa 12.09.2023).

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 30.01.2024, ktorého sa právny zástupca žalovaného, ani žalovaný nezúčastnili, pričom svoju neúčast' ospravedlnili z dôvodu vysokej pracovnej zaneprázdnenosti. Súd preto konal v ich neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti žalobkyne, ktorú na predmetné pojednávanie ani osobitne nepredvolával. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní v mene žalobkyne zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu.

6. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou - na čl. 3 rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 13C/221/2016 – 161 zo dňa 18.02.2022, na čl. 9 rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 8Co/32/2022 – 269 zo dňa 26.09.2022 – oboznámil sa s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 13C/221/2016-161 zo dňa 18.02.2022 súd zaviazal žalovaného (ktorý bol v predmetnom konaní rovnako v pozícii žalovaného), aby žalobkyni zaplatil sumu 446,03 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 446,03 EUR od 06.08.2016 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok), zároveň v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 46 % (III. výrok). Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že žalobkyňa si v predmetnom konaní uplatňovala nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v celkovej sume 612,01 EUR spolu s úrokom z omeškania, pričom súd jej priznal nárok na bezdôvodné obohatenie iba vo výške 446,03 EUR z dôvodu premičania časti bezdôvodného obohatenia vo výške 165,98 EUR.

8. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 8Co/32/2022-269 zo dňa 26.09.2022 potvrdil vyššie uvedený rozsudok s výnimkou výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

9. Zistený skutkový stav súd právne posúdil podľa nasledujúcej právnej úpravy:

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými

predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Podľa § 52 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Zákonnými predpokladmi úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je:

- existencia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o spotrebiteľskom úvere, zákon o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka),
- úspešné uplatnenie porušenia tohto práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde a
- pasívne vecne legitimovaný subjekt, ktorý za porušenie predmetného práva alebo povinnosti zodpovedá.

14. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľa ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

15. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie preto rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na nich odkazuje.

16. V predmetnej veci bolo nesporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave o spotrebiteľských úveroch i spotrebiteľských zmluvách všeobecne. Skutkový stav ako taký nebol medzi stranami sporný. Sporným v tomto konaní bolo iba právne posúdenie splnenia zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a prípadná výška primeraného finančného zadosťučinenia. Preto súd v prvom rade konštatuje, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je spotrebiteľského charakteru, žalobkyňa vystupuje ako spotrebiteľka a žalovaný ako dodávateľ, pričom na predmetný spotrebiteľský vzťah sa vzťahuje úprava zakotvená v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a aj osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv uvedená v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

17. Obrana žalovaného bola založená na tvrdení, že nie sú splnené podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, resp. ak by aj boli splnené podmienky pre priznanie finančného zadosťučinenia, výška žalobkyňou požadovaného finančného zadosťučinenia nie je odôvodnená, adekvátne, primeraná okolnostiam tohto prípadu.

18. Súd mal na základe zisteného skutkového stavu s poukazom na právnu úpravu primeraného finančného zadosťučinenia za to, že dikcia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bola naplnená, a preto žalobkyňa ako spotrebiteľka, ktorá na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o spotrebiteľských úveroch, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od

žalovaného, ktorý za toto porušenie jej práv, resp. povinností dodávateľa zodpovedá. Súd sa však v rámci úvahy o výške primeraného finančného zadostučinenia nestotožnil s výškou žalobkyňou uplatneného primeraného finančného zadostučinenia.

19. Z rozsudku v základom konaní je zrejmé, že došlo k porušeniu práv spotrebiteľov, resp. povinností dodávateľa tým, že žalovaný napriek zákonom uloženej povinnosti uvádzať RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, tento údaj v zmluve neuvádzal. RPMN pritom predstavuje najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru. Istou sankciou pre veriteľa je v takomto prípade v zmysle zákona bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, a teda, že veriteľ môže požadovať od spotrebiteľa iba vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov (bez akýchkoľvek poplatkov a úrokov). Na strane žalobkyne však v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru došlo reálne k neoprávnenému zásahu do jej majetkovej sféry, keď sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil. Prostredníctvom žalobkyňou započatého predchádzajúceho konania, a teda aktivitou samotnej žalobkyne, sa žalobkyňa reálne dostala iba k časti uvedeného bezdôvodného obohatenia (446,03 EUR s prísl.), pretože časť jej nároku (v rozsahu 165,98 EUR s prísl.) už bola premlčaná a žalovaný účinne vzniesol námietku premlčania tohto nároku.

20. Súd mal tak za to, že vyššie uvedené porušenie práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa boli v tomto konaní riadne preukázané. Je potrebné podotknúť, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi pritom nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevplyva zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Čo sa týka žalovaným namietaného netvrdenia, či nepreukázania vznikutej ujmy, tu si súd dovoľí iba stroho konštatovať, že predmetné ustanovenie nevyžaduje vznik ujmy a jej preukázanie v konaní. Ako už súd citoval vyššie rozhodnutie najvyššieho súdu (viď bod 14. odôvodnenia), nie je stanovená podmienka, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma. Pri úvahách o výške primeraného finančného zadostučinenia tak súd vychádza predovšetkým z konkrétnych okolností daného prípadu, a to intenzity porušenia práv spotrebiteľa/povinností dodávateľa, charakteru porušených práv/povinností a ich potenciálnych dôsledkov, časového trvania závadného konania a v neposlednom rade na jednotlivé funkcie primeraného finančného zadostučinenia. Vzhľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu sa súd v rámci úvahy o výške primeraného finančného zadostučinenia nestotožnil s výškou žalobcom uplatneného primeraného finančného zadostučinenia až vo výške priznaného bezdôvodného obohatenia.

21. S poukazom na citované právne ustanovenia a vzhľadom na zistené skutkové okolnosti tohto prípadu (bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu absencie povinnej zmluvnej náležitosti, reálny zásah do majetkovej sféry žalobkyne) súd priznal žalobkyňi nárok na primerané finančné zadostučinenie voči žalovanému v sume 100 EUR. V prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

22. Súd sa domnieva, že priznaná suma reflektuje závažnosť konkrétnych porušení práv spotrebiteľa, konkrétne skutkové okolnosti v danom prípade a intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, ako aj subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Pri výške určenia primeraného finančného zadostučinenia súd zohľadnil všetky osobitosti tohto prípadu a dospel k záveru, že primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 EUR (vyššie 16 % z toho, o čo sa žalovaný obohatil na úkor žalobkyne, vyššie 20 % z toho, koľko jej bolo priznané v predchádzajúcom súdnom konaní) považuje za primerané, spĺňajúce jednak funkciu satisfakcie pre žalobcu a minoritne aj funkciu sankcie pre žalovaného zohľadňujúc podľa názoru súdu ako najvýznamnejšiu skutočnosť, že v danom prípade sa žalovaný obohatil celkovo na úkor žalobkyne o sumu 612,01 EUR, na ktorú nemal v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru spôsobeného nedostatkami zmluvy nárok. V danom prípade teda došlo aj k reálnemu zásahu do majetkovej sféry žalobkyne. Súd pritom zohľadnil aj skutočnosť, že zo strany žalobkyne došlo k jej žalovaným nevynútenej aktivite – nešlo o jej procesnú obranu, ale o uplatnenie práv žalobou, avšak až po uplynutí relatívne dlhej doby, keďže v dôsledku oneskoreného uplatnenia jej práv, resp. porušenia povinností dodávateľa, bol jej nárok v časti premlčaný.

23. Na dôvazok súd dodáva, že účelom primeraného finančného zadostučinenia pri porušení práv spotrebiteľa síce nemá byť len odradenie dodávateľa od takýchto praktík do budúcnosti, je ním aj určitá satisfakcia pre spotrebiteľa za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol potenciálny benefit aj pre ostatných spotrebiteľov, avšak stále je potrebné mať na zreteli, že primerané finančné zadostučinenie nemá byť nástrojom obohatenia sa pre spotrebiteľa.

24. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Plný úspech žalobkyne v konaní, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu, súd odvodzoval od úspechu v základe nároku. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. K trovám konania súd podporne poukazuje na literatúru, napr. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 926-927, cit. „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne žalobca neuplatňuje výšku plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať, aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu, pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s niekdajším § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre priznanie plnej náhrady trov konania aj v prípade čiastočného úspechu, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy nie je dôvod na ustúpenie od takého záveru. Súd ďalej už len poznamenáva, že tak, ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia.

Poučenie:

-2- 17Csp/78/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.